

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ 77 המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

35 AGORA 6 OLDAL

TEL-AVIV, 1971 JULIUS 29., CSÜTÖRTÖK

7004. szám

Megérkezett Joseph Sisco amerikai külügyminiszterhelyettes

»Izrael nem fogad el fenntartás nélkül minden amerikai kívánságot«

„Ha ésszerű és elfogadható javaslatokat kapunk a Csatorna megnyitására, a kormány a Ház elé terjeszti jóváhagyás végett” — Washington Izrael magatartásától teszi függővé a további fegyverszállításokat

Joseph Sisco amerikai külügyminiszter-helyettes tegnap délután egyhetes látogatásra Izraelbe érkezett. Sisco, aki a TWA géppel jött, Alfred Atherton kísérté el, aki helyettesként működik a State Department közelévi ügyosztályán.

Sisco nem adott semmiféle nyilatkozatot a luddi repülőterén, ahol a családtagok, televízió és rádió-riporterek visszatérő kérdéseire válaszolva, hogy van-e valami mondanivalója, egyetlen szóval felelt: „Nem”.

Joseph Siscoval izraeli tényezők a hivatalos tárgyalásokat csak heteken kezdik meg. Jeruzsálemi feltételek szerint az országba tegnap érkezett helyettes amerikai külügyminiszter, aki mintegy tíz napig lesz itt, nem hozott magá-

Rabin, Sisco, Barbour és Gávit helyettes külügyi államtitkár a luddi repülőterén

val új ajánlatokat, de meg fogja kísérelni Izraellel elfogadtatni azt az álláspontot, hogy Egyiptom és különösképpen Szádát tényleges magatartása sokkal tartózkodóbb, mint ahogy az az egyiptomi elnök harsogó beszédeiből kitűnik.

A fegyverszállításokat illetően

A helyzet további súlyosbodása várható az állami kórházakban

A tegnapi este órákban még nem jött létre a kapcsolat az egészségügyminisztérium és a sztrájkoló személyzet között

Az állami kórházakban a helyzet további súlyosbodása várható, miután az állami orvosok tegnap elhatározták a sztrájkot megkezdésüket az egészségügyi minisztérium nem lépett tárgyalásba velük. Hasonló álláspontra helyezkednek az adminisztrációs és egészségügyi képviselői is.

Csökkenőfélben az oroszországi alijja

A New York Times moszkvai tudósítójának értesülései szerint, a szovjet hatóságok júliusban lényegesen lecsökkentették az Izraelbe kivándorló zsidók számát. Becslése szerint, a hó első három hetében csak két-száz-an kaptak kiutazási engedélyt Izraelbe és a kivándorló zsidók száma a hó végéig aligha haladja meg a háromszázat. Ennek ellenére, 1971-ben a Szovjetunióból Izraelbe vándorló zsidók száma lényegesen magasabb, mint az előző évben, amikor is mindössze mintegy 1000 zsidó hagyhatta el a Szovjetunió területét. 1969-ben körülbelül 2000 zsidó vándorolt ki a Szovjetunióból.

Baruch Gilád az új főkonzul Istanbulban

A külügyminisztérium tegnap hozta nyilvánosságra, hogy Baruch Gilád személyében új izraeli főkonzult neveztek ki Istanbulba. Baruch Gilád a meggyilkolt Efraim Elrom főkonzul helyét foglalja el.

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Izrael és Amerika baráti viszonya szilárd alapon áll. Ezt a baráti viszonyt fenn kell tartani és tovább kell fejleszteni, azonban ez az óhaj nem jelenti azt, hogy Izrael fenn tartás nélkül fogad el minden amerikai kívánságot. Az amerikai kívánságok elfogadásánál számonkérő a döntő szempont, mily mértékben szolgálják azok Izrael biztonságának érdekeit, illetve nyújtják-e azzal ellentétben.

Ezt szögezte le tegnap délután Golda Méir miniszterelnök a Kneszethez a miniszterelnökség évi működéséről szóló záróbeszédében.

Sisco látogatását is érintette a miniszterelnök, amikor kijelentette, nem tudjuk, milyen gondolatokat és ajánlatokat hozott magával az amerikai külügyminiszter-helyettes. Természetesen, mint baráti ország küldöttét szívesen fogadjuk, meghallgatjuk mondanivalóját és előadjuk azt, amit mi tartunk szükségesnek, sürgősnek és idősebbnek. Amerikával való kapcsolataink keretében, „Nem valószínű azonban, hogy Sisco olyan ajánlatokkal, vagy gondolatokkal jöjjön, amelyek fenntartás nélkül az önálló nem-et kellene mondani” — jegyezte meg Golda Méir.

— Ami a Szezi-csatorna megnyitási problémáját illeti — hang sulyozta a miniszterelnök —, Izrael hajlandó lesz ehhez hozzájárulni, ha az egyiptomi feltételek ésszerűek és elfogadhatók lesznek. Egyelőre nem hallottunk ilyen feltételekről. Ha azonban a kérdés újabb és elfogadhatóbb feltételek alapján a kormány keretén belül mérlegelésre kerül, úgy nem kétséges, hogy a döntés végős formában a Ház elé hozzuk és annak felhatalmazása alapján fogjuk a további lépéseket megtenni.

Foglalkozott Golda Méir azzal a kérdéssel is, ami a vitában felmerült van-e lehetőség a palesztinai tényezőkhöz kapcsolódni a tárgyalásokat folytatni. Ugy hiszem, — mondotta a miniszterelnök — a Ház egyetért velem, hogy Jordániában és az arab világban történt legutóbbi események után még az eddiginél is kisebb mértékben szövegezhető le, míféle palesztinai tényezővel lehetne tárgyalásokat folytatni és kinek a címére lehetne ilyen meghívót kibocsátani.

Párizs. (Reuter) — Anuar Szádát egyiptomi elnök a Figaro tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy még mindig várja az amerikai választ, mult hónapban felvetett javaslatára a Szezi-csatorna ismételt megnyitása ügyében.

— Jól tudom miként vélekednek és mit akarnak az izraeliek. Mindez nem érdek engem. En az akarom, hogy az amerikaiak világos álláspontot foglaljanak el három pontban:

★ Az egyiptomi hadsereg átveszi a Szezi-csatornát;

★ Három hónapra tűzszünetet proklamálnak, hogy lehetővé váljék a csatorna kiürítése;

★ Az izraeli csapatok visszavonulnak az előző határvonalakhoz.

Szádát hangoztatta a nyilatkozatában, hogy Amerika struccpolitikát folytat a közelkeleti vi-

szályban és nem mérlegeli kellőképpen figyelembevételét, miszerint 1971 „a döntés éve” lesz a béke, vagy a háború irányában.

Zürich. (IFP). — A Neue Zürcher Zeitung az írta tegnap, hogy Szádát elnök beszéde gyakorlatilag ultimátumot képez az Egyesült Államok és Izrael felé.

Amerikai hetilap szerint

„SALVO” AZ ISZRAELI GYÁRTMANYU HARCIREPÜLŐGÉP

Két Mach-nál nagyobb sebességgel repül az izraeli gép

Az Aviation Week nevű ismert amerikai légügyi szaklap legutóbbi számában különböző részleteket közöl az Izrael által előállított harcirepülőgépről, amely a hetilap szerint „Salvo” elnevezést kapta. Az újság tudni véli, hogy ez az izraeli tervezési és gyártmányu harcirepülőgép a Mirage 3-C lőháztávolság vadászhöz való továbbfejlesztése. Az Aviation Week megjegyzi, hogy a gép szárnyainak hajlái szöge és maga a gép teste nagyobb, mint az eredeti francia Mirage 3-C.

A szaklap ezert a Salvót az amerikai General Electric társaság motorjának azzal a fajtájával szerelték fel, amely a Phantom repülőgépekbe is be van építve. A különbség azonban abban jut kifejezésre, hogy ez a motor-típus, amely az izraeli gyártmányu harcirepülőgépben van, nagyobberejű, mint a Phantom gépekben lévő motor.

Közi még az amerikai szaklap, hogy jöllehet nem ismeretes az izraeli harcirepülőgép pontos gyorsasága, de az mindenképpen magasabb a 2 Mach-nál.

FELAKASZTOTTÁK A SZUDÁNI KOMMUNISTA PÁRT FŐTITKÁRÁT

Nemzetközi felzúdulás kommunista körökben — Moszkvában tüntettek a szudáni vérfürdő ellen — Eddig 14 embert végeztek ki Chartumban

Chartum. (UPI, Reuter, IFP). — Az omdurmani rádió közölte, hogy tegnap felakasztották Abdel Chalek Machdzsubot, a szudáni kommunista párt főtitkárát, akinek halálát ítélték ugyancsak Numeiri tábornok, szudáni államelnök hagyta jóvá. Abdel Chalek Machdzsub kivégzésével 14-re emelkedett azoknak a száma, akiket a sikertelen államcsíny után Numeiri parancsára és expressz gyorsasággal lefolytatott „bíróági tárgyalás” után golyó, vagy kötél által kivégeztek.

A 48 éves szudáni kommunista pártvezér kivégzése nyomán szerte a világon egyre nő a kommunista pártok körében a nyílt tiltakozás a „szudáni szabadságharcosok” elleni irtóhadjárat miatt Jordánia, Szíria, Irák és Libanon kommunista pártjai felhívással fordultak az „igazság és szabadság híveinek” szerte a világon, hogy bélyegezzék meg a szudáni vérfürdőt.

Moszkvában tiltakozó gyűlést szerveztek tegnap a kommunisták és a „demokratikus haladó

A Labour ellenzi Anglia csatlakozását a Közöspiachoz

London. (Reuter). — Az ellenzéki angol munkáspárt végrehajtó bizottsága tegnap 16 szavazattal 6 ellenében úgy határozott, hogy a Labour ellenzi Anglia csatlakozását az Európai Közöspiachoz, azon feltételek alapján, amelyek a konzervatív kormányt ért el a Közöspiacca való tárgyalások során. A Munkáspárt határozatában felhívással fordult Edward Heath miniszterelnökhöz, hogy a Közöspiachoz való csatlakozás kérdését bozossá „demokratikus döntés” alá, általános választások kiürásával.

A Munkáspárt határozatát Harold Wilson volt miniszterelnök szövegezte meg.

Egy halott, két sebesült az áskeloni országúton

Méir Szitbon 46 éves áskeloni lakos életét vesztette és Szimchá Ohanona talmi-jecheli lakos súlyosan megsebesült tegnap, amikor motorkerékpárjuk felfordult.

SZÁPIR PÉNZÜGYMINISZTER:

Csökkentjük a termelési szektorban dolgozók adóját

Még a jelenlegi pénzügyi évben pótköltségvetést nyújtanak be a Kneszethez — 25 ezer munkás hiányzik a nemzetgazdaságban — Az idén 18 százalékkal emelkedett a külföldre utazók száma

Pinchász Szápir pénzügyminiszter tegnap kijelentette, hogy 1970 április elsejétől csökkentették a harmadik szakmában dolgozók jövedelmére kivetett adót, mint ahogy hasonlóképpen jártak el a dolgozó asszonyok esetében is. Ez a tendencia folytatódik és arra irányul, hogy a termelői szektorban foglalkoztatottak, valamint a háztartáson kívül dolgozó asszonyok pótköltségvetésének adóját a minimumra csökkentés és ezáltal buzdítsák a termelői munkában való részvételt.

A pénzügyminiszter a Chevrat Haovdim, a Hiszadrut gazda-

sági vállalatainak tetőszervezetét képező testület titkárságán tette ezt a kijelentését, ahol a következő pontokban jelölte meg a kormány gazdaságpolitikájának főbb teendőit:

★ A pénzügyminisztérium még a jelenlegi pénzügyi év vége előtt pótköltségvetést nyújt be a Kneszethez jóváhagyás végett. Ennek a pótköltségvetésnek a benyújtása — mondotta Szápir — világos jele annak, hogy felerősödött az inflációs nyomás az országban. Deficitünk a devizabevételek terén egyre jobban növekszik és éppen ezért a nemzetgazdaságot az exportra kell még kihangsúlyozottabban áthelyezni.

★ A hadügyi költségvetés jelenlegi méreteiben rányomja bélyegét az egész nemzetgazdasági tevékenységre. Legjobb akaratunk ellenére is, nehéz ígérget tenni arra, hogy lehetséges

Egyiptom hadügyminisztere fenyegetőzik

„KÖZELEDIK AZ UJABB FORDULÓ IDŐPONTJA”

Kairó. (UPI). „Közéledik az arabok és az izraeliek közötti harc újabb fordulója” — mondotta tegnap este Muhammer Achmed Szadek egyiptomi hadügyminiszter.

A hadügyminiszter, aki a Szezi-csatornánál állomásozó egyik csapatvezetőként tartott beszédet, figyelmeztetett, hogy Egyiptom „tízszerezten nagyobb erővel” fog válaszolni minden iz-

lesz a fennálló helyzetben és a szükségleteket szem előtt tartva, csökkenteni a honvédelmi kiadásokat.

★ Az izraeli nemzetgazdaságban állandó növekedés mutatkozik a szolgáltatások és az ezzel kapcsolatos üzleti vállalkozások szektorában. Ennek ellenére 25 százalékkal emelkedett a kivétel és az elmult polgári évben elérte az egymilliárd dollárt.

★ Az izraeli nemzetgazdaságban jelenleg 25 ezer munkás hiányzik.

★ A fizetési eszközök 16 százalékkal emelkedtek, ami elkerülhetetlenül a kereslet és ebből kifolyólag az árindex emelkedését vonja maga után. Az index 4,6 százalékkal emelkedett az előző év ugyanazon időszakában észlelt 3 százalékos emelkedéshez viszonyítva.

★ Az építkezési ág jelenlegi felépítésében az egyik legjelentősebb inflációs tényező és éppen ezért géspeitlen, illetőleg modernizálni kell az építkezést és arra kell törekedni, hogy minél jobban standardizálják annak munkamódszereit és produktumait.

★ Az idén 18 százalékkal emelkedett a külföldre utazó izraeliek száma. Szápir pénzügyminiszter különösképpen kikelt az állami és közintézmények alkalmazottainak egyre jobban elszaporodó külföldi utazásai ellen.

ráli behatolásra, vagy egyiptomi polgárok elleni támadásra.

— Egyiptom nagy politikai erőfeszítést tett, hogy békeszkozlóközi rendeződjen a közelkeleti válság. Most nincs már más választásunk: meg kell tennünk a megfelelő intézkedéseket területeink felszabadítására. A harc időpontja közelg és annak kimenetelére nem lesz kétséges... Az izraeliekkel súlyosan meg fogjuk büntetni! Komor meglepetések várnak rájuk...

Tovább emelkedik az arany ára

London. (Reuter). — Az arany ára tegnap 42 dollárral emelkedett unciánként a londoni piacon. Ez a legmagasabb árfolyam, amelyet két év óta jegyeztek a tőzsdén. Szakértők véleménye szerint az aranyláz a különböző nyugati valuták bizonytalansága okozza.

IDŐJÁRAS

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint mára a következő hőmérsékletek várhatók: Jeruzsálem 17–27, Tel-Aviv 20–29, Haifa 23–27, Afula 20–30, Ludd 19–30, Beer-Séva 19–31, Ejlát 26–38 fok.

Bernstein visszatért Amerika zenei életébe

A washingtoni új Operaházban kerül bemutatásra „Mise” című műve, amelyet Jacqueline Kennedy kérésére komponált

Leonard Bernstein visszatért Amerika zenei életébe.

Két évvel azután, hogy lemondott a new-yorki Filharmonikus Zenekar igazgatói tisztségéről, az

53 éves amerikai zsidó karmester és komponista most ketrányú akcióba kezdett az amerikai zenei élet síkján.

A nyugati parton Bernstein bemutatja az egyik legdallamosabb, de legkevésbé ismert musicaljének, a „Candide”-nak átdolgozott verzióját, amely darab az 1956/57-es szezonban csak rövid ideig futott New Yorkban.

A második és jelentősebb esemény szeptember 8-án kerül bemutatásra Washingtonban, ahol a John F. Kennedy Központ Operaházát avatják fel Bernstein legújabb szerzeményével.

„Ezt a művet, amelynek címe „Mise”, a művész Jacqueline Kennedy (jelenleg Mrs. Onassis) rendelkezésére komponálta. Bernstein közölte, hogy Jacqueline részt vesz a bemutató előadásban.

Felejtéhetetlen drága feleségem, anyám, testvérem, rokonunk

KURZMANN MAGDUS

(עדינה חנה)

Sümeg — Budapest — Kirját Ono

ÁZKARÁJÁT ÉS SIRKÓAVATASÁT

1971 augusztus 2-án délután 4.30 óra körül tartjuk a petachtkvai (Szugla) temetőben. Ezúton köszönjük az irántunk megnyilvánuló részvétel. Találkozás 4.15-kor a temetőben (88-as autóbusszal).

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

הדיונים עם סיסקו

עורר שר החוץ האמריקני בראשית סיסקו שוב הגיע לביקור בישראל. האורח רשמי המעלה החשב למעצב מדיניות האמריקנית במזרח התיכון מ' או מלחמת ששת הימים בא אליו שעת שהסקסות לגבי כוונות הסדר של השלום של המצרים כבדים ביותר בירושלים. מן ההרוגים המתואמים נרצחו למעשה על כמות ביקור של מר סיסקו בארץ. הוא ניסה מ' הסתם לשכנע את ממשלת ישראל כי בקיור אכן, רוח של הסדר ושלום נושבת ובי הנשוא סאדאת אינו רוצה צה למעשה מלחמת אדם שלום וכדאי שישראל תהן אפון במתינתו הנסדר של נשיא מצרים והוא לקראתו ע"י יותר הולו.

הוא כנראה המהיר הסאקטי שישייר בטיעונו הנמר של מר סיסקו בשיחור הור עם מאחורו השארתיים. בתור רע"ל לדינו עורר של החוץ האמריקני ברישאל. או נוצאים מהצבא הדי מזה העומד לפתע כמצב של כוונות מדיניות מלא...

ברו לכל משקור מדיני שהעמדת הדי צבא המצרי בכונות מלחמת הדי עמד פסיכולוגי שקוף. מטרותו של צעד זה להגביר באורה מלאכותי את המהפכה של כונות מלחמת הדי הוא כדבר של מלחמה האמריקני יחא קל יותר להבדיר לראשי ישראל את הצורך ב' הסדר ביניים בעתיד הנראה לעין לשם מניעת התחדשות קרבות אפשרות.

בשיחות עם מר סיסקו התנהל איך פוא מעין "סאק פרישור" לגבי מ' נותיהם האמריקני של המצרים. אם ה' מדינאי האמריקני לא ירו לישאל "מה תכונות מלחמת הדי והתוצאות כוונות מלחמת הדי" אפסתי הנשק שיבדיל ממצב הדי בקיור רוח הדי קשה להניח כיצד יוכלו נסחאות מלחמת הדי ככלכלה את מקומו של מאן המושב שעורר להתפרער עקב המשך אפסתי כלו זין סובייטיים הדישים למצרים והסנסור אמריקני ביחס לישראל.

איך אמנו רוצים לקדים ולקבוע מראש מה יהיו תוצאות השיחות עם מר סיסקו. אך רשאים אנו לומר כי מלרות העובדה שישראל מגלה גמישות מרובה בכל הקשור לאפשרות ההדרגה ביניים, אין לצפות להתפרער יות דראסטיים בעקבות בואו הדיוני של מר ג'וזף סיסקו בישראל.

TARGYALÁSOK JOSEPH SISCOVAL

Joseph Sisco amerikai külügy-miniszterhelyettes újabb látogatásra érkezett Izraelbe. A magasrangú vendég, aki a hatnapos háború óta Amerika közelebbi politikájának tényleges irányítója, olyan időben jött hozzánk, amikor Jeruzsálemben komoly kétségek vannak az egyiptomiak békeszándékait illetően.

A sajtójelentésekből kiténik, hogy Sisco bizonyára megkísérel majd meggyőzni Izrael kormányát arról, hogy Kairóban a közbeszólás elrendezése és bekére irányuló szelők fujdogálnak és Szádát elnök nem háborút, hanem békát akar. Valószínűleg erre hivatkozva próbálja majd Sisco rábírti Izrael, hogy higgyen az egyiptomi elnök mértékertartásában és megfelelő engedmények válaszoljon Szádát "békéshajlandóságára."

Valószínűleg ez lesz Joseph Sisco izraeli tárgyalásaiban a taktikai vonalvezetés. A megbeszélések hátterében pedig az egyiptomi hadsereg teljes háborús készségi állapotba való helyezésétől szóló hírek állanak. Nyilvánvaló, hogy az egyiptomi készségi állapot elrendezése átlátszó pszichológiai fogás, amelynek célja mesterségesen fokozni a feszültséget, hogy az amerikai vendégnek könnyebb legyen megmagyarázni az izraelieknek, miért szükségesek minél előbb létrehozni a közbeszólás megoldását a harcok esetleges kiújulásának megakadályozására.

Nincs kizárva tehát, hogy a Siscoval való tárgyalások keretében — amolyan — „kiértékelési küzdelem” lesz Egyiptom igazi szándékait illetően. De az amerikai politikus nem ad Izraelnek kielégítő válaszokat a fegyverszállítás kérdésében, amelyekre Izrael türelmetlenül vár. — nehéz elképzelni, hogyan tölthetik be szóbeli formulák az erőegyensúly helyét. Ez annál is inkább időszerű, mert megrendülhet az egyensúlyi állapot, ha folytatódik az Egyiptomba irányuló szovjet szállítás.

Nem kívánunk jóslatokba bocsátkozni a Sisco tárgyalások kimenetelét illetően, de úgy tűnik, joggal mondhatjuk, hogy jóllehet Izrael maximális rugalmasságot tanúsít a közbeszólás megoldás lehetőségével kapcsolatban, mégsem várhatóak drámai fejlemények Joseph Sisco jövetele és tárgyalásai során.

HIREFK

ELOFIZETESI DIJ HAVONTA 11.50 FONT
Tel Aviv, POB 831.
Postabank: 4-04444-6

HAIFA:
Hirdetések felvétele:
Sachar,
Shapira-u. 13.
8-20 óráig, tel. 62453.

Grünberger,
tel. 527010.
Levontin-u. 24., 1. em.
Postabank: 4-26984-2

JERUZSALEM:
Előfizetés és hirdetések
Erdős: Telefon: 24723.
Délután 4-6 között.

Szrajk tört ki az Izraeli Tudományos Fordító Intézet Jeruzsálemi központjában. A vállalkozás 300 fordítója, valamint adminisztratív alkalmazottja a fővárosi munkástanács jóváhagyásával lépett sztrájkba, miután az alkalmazottak nem kapták meg egyharmad fizetésüknek megfelelő évi javadalmazásukat. A cég azzal érvel, hogy bevétel nélkül az utóbbi időben erősen csökkentek és így nem áll módjában folyósítani a megszokott juttatást.

TEL-AVIV
ZOA-HAZ

MA, este 9-9-kor
VASZIKA ANNY és MIKY
PEER EMMIL
LEICHTNER ELI
SÁNDOR GYÖRGY

a nyár legnagyobb sikerű könnyű zenei műsorában.
Ne mulassza el megnézni!
A pénztár 7-kor nyit!

A tel-avivi városkészo szü ideig nem fizette ki az esedékes munkabért egy új olá alkalmazottjának. Az asszony bírósági eljárást indított a város ellen a munkügyi bíróságnál és végül a két fél megegyezést kötött, amelynek értelmében a felperes a 3555 font összegű munkabéren kívül, egyik olá, a 60 éves Róza Seb-késedelmi kamatot is kap.

A Mifal Hapájisiz ul díussza
MA A MIFAL HAPÁJISZ HUZASA
2 nyeremény
125.000 ₪
értékben, sorsjegy + pótszelvény váltóknak
Az utolsó sorsjegyek kapnak a Mifal Hapájisiz terme mellett, Tel-Aviv, Heftmann 3., este 6.55-ig.

EL ÁRISBA TELEPITIK ÁT A MENEKÜLTÁBOROK LAKÓIT

Ellenszegülést követelő propaganda a menekültek körében

— AZ ÚJ KELET KATONAI TUDOSÍTÓJÁTÓL —
El Árisba az utóbbi időben lázas tatarozási munkálatok folytak számos házbán, ahová a gázai sávban lévő Dzsibalia menekülttáborból kitelepített családokat akarják beköltöztetni. Ez az akció a menekülttáborok „megrítikását” célzó nagyszabású terv keretében folyik és gondoskodás történt arról, hogy a menekültek új lakásaikban folyóvizet, valamint illemhelyet szereljenek fel, amire nem volt példa a menekülttáborokban. Az utóbbi időben 110 családot kitelepítették át Dzsibábiából El Árisba, köztükk 30 családot a keddi nap folyamán.

A menekültek áttelepítése nem kényszer, hanem önkéntes beleegyezés alapján történik. A katonai kormányzatosság kiküldöttei minden konkrét esetben felbecsülik a lerombolt lakás értékét és a menekültek teljes anyagi kártérítést kapnak. A katonai kormányzatosság fedezi a szállítási költségeket is és az áttelepített családok holmijukkal együtt, ugyanazon a teherautón utaznak új lakóhelyükre. Arról is gondoskodás történt, hogy a családok megfelelő munkához jusson azon a helyen, ahol a jövőben élni fog.

WIZO - NATANJA
Kirándulunk augusztus 10-én a **GALILBA**
Jelentkezés:
BRAUN KATÓ,
Gordon utca 2,
ékszerüzlet

Több tucatnyi család a dzsibábi menekülttáborból lakóhelyének lerombolása után egyszerűen „eltűnt” és nem kért segítséget, vagy kártalanítást a hatóságoktól. A jelek szerint ezek nagyrésze rokonoknál helyezkedett el. Az illetékes hatóságok elhatározták, hogy a „ritkítási akció” következő stádiumában a menekültek munkafalvakba, illetve megfelelő síkun-lakásokba telepítik át.

Kilenc napos látogatása befejezével elhagyta az országát Roberto Morean Soto tábornok, Venezuela vezérkari főnöke, aki itt léte idején Chajim Bar Lévezérkari főnök vendége volt. A venezuelai vezérkari főnök távozása előtt azt mondta Luddon, hogy mely impressziókkal utazik el Izraelből és különösen a Nácháletelepülések keltették fel érdeklődését.

Különböző szélsőséges elemek a menekültek körében az utóbbi napokban vad propagandát folytattak az izraeli hatóságok által kezdeményezett áttelepítési akció ellen és számos menekült ellenállást fejtett ki. Kisziárgott hírek szerint Simon Peres közlekedésügyi miniszter, aki egyben a felszabadított területek gazdasági fejlesztésének felelős, haragszik, amiért Pinchász Szápir és Mose Daján miniszterek egymás között határozták el az áttelepítési tervet, anélkül, hogy őt is bevonták volna a tárgyalásokba. Természetes, hogy a tervet az egész kormány jóváhagyása alapján hajtásuk végre, de a minisztertanács elé már kész tényeket, illetve végleges tervet hoztak. Ilyen körülmények között a Peres miniszter és Mose Sandberg vezetés alatt álló menekültügyi kezességi alap elhatározta, hogy egyelőre beszünteti működését. Ebből az alapból eddig négy millió fontot fordítottak a menekültek egzisztenciájának konstruktív megoldására, illetve lakásai kibővítésére. A kezességi alap külföldi zsidó és nem-zsidó adakozók pénzéből folytatja működését és a kormány nem vett részt annak finanszírozásában.

Vegyes zsidó-drúz találkozó zajlott le a héten Akkón. A találkozó valamennyi résztvevője 87 éves, 1884-es születésű volt. A barátságos, szíves légkörben lefolyt eszmecsere a Stock-cég rendezte. Az üdvözlő beszédet az ugyancsak 87 éves Elicedek Becálé, a megboldogult Klausner professzor fivére tartotta. A találkozó résztvevői látogatást tettek Dáliát el-Kármel drúz faluban is.

MEGHALT EGY TIZENHÉT ÉVES FIU, akit egyik kórházból a másikba küldtek
Vizsgálóbizottság kinevezését követelik

Tel Avivban kedden meghalt Ovadjá Malká 17 éves rokkant fiú, miközben mentőautóval a város északi részében fekvő Ichilov-kórházból a jaffai Donolov-kórházba szállították, mert az Ichilov nem volt ügyeletes ezen a napon. Megállapítást nyert, hogy a fiú előrehaladott stádiumban lévő izomsorvadásban szenvedett és amikor rosszul lett, az Ichilov kórházba szállították, ahol már a múltban is kezelték légzési zavarok miatt. Ebben a kórházban két orvos vizsgálta meg és elsősegélynyújtás után az orvosok megállapították, hogy a fiút át lehet szállítani az ügyeletes Donolov-kórházba. A beteg azonban szállítás közben, az ambulanszban meghalt.

A Gáchál városi frakciójának elnöke, Menachem Szávidor tegnap táviratot küldött Ariél Amiád helyettes polgármesternek, amelyben azt követelte, hogy a városvezetés azonnal nevezzen ki semleges vizsgálóbizottságot annak megállapítására, kit terhel a felelősség a tragikus haláleset miatt.

MA ESTE A TVE-BEN! RÁDIO

Július 29. csütörtök
18.00: Aktuális és érdekes — Tarka magazin, személyekről, fogalmakról és kis eseményekről.
18.30: Egy művész története.
18.55: Cirkuszjelentet.
19.00: Arab nyelvű műsor (hírek, fényképek).
19.30: „A fekete tulipán” (IV. rész) — Rosa rendszeresen látogatja a börtönben sanyildó Cornelust. A lány ugyanis megkérte Willem herceget, fogadjon fel apját börtönőrnek, hogy állandóan a férfi közelében lehessen. Közben Cornelius és Rosa a lány szobájában beszélget, Bostel belopózik a cellába és a fekete tulipán után kutat. Később megkéri Rosa kezét. A lány el akarja rejteni a tulipánhagyat, azonban észreveszi, hogy kérije. Bostel figyel.
20.00: Mábát hírmagazin.
20.20: „Telekommunikáció és kapcsolás” — Tévé vita a modern távközlési eszközök jelentőségéről Kreiter professzor, Barák Salkin, A. Moszkovits és mások közreműködésével.
20.50: Külföldi szórakoztató műsor — Andy Williams.
21.40: Sport.
22.25: Hírek. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátkivá.
ISKOLATEVE
16.30: Angol 9. osztályosoknak.
16.47: Földrajz 9. osztályosoknak
17.05: Dávid város.
17.23: Az Osatyák nyomában — (film).
17.35: Francia nyelvek.

5131 Av 7,
1971 július 29. csütörtök
Az izraeli rádió kizárólag sugároz magyar nyelvű adást minden este 20.45 órakor a 33.3 és 31.7 mhz-állomásokon hallható.

ALLANDÓ HIRKOZLES (Csak hétköznapokon)
A-MUSOR
14, 15, 17, 18, 19 (ez hangos híradó), 20, 22, 23 és 24 órakor
B-MUSOR
6.05, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (konnyú báber csejven), 19.30 (jiddis), 20.30 (román), 20.45 (orosz), 21, 22, 23, 24 órákor
A HADSEREG RÁDIOJA
12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.20, 21, 22, 23 és 24 órakor

B-MUSOR
6.00: Má tovu.
6.10: Torna.
6.20: Hangjelek.
6.55: Népszerűteltet.
7.15: Hangjelek.
7.55: Szertelenek.
8.10: Reggeli zene.
8.55: Nagy emberek a kultúrötenelemben.
9.05: Hangjelek.
9.05: Haziaszojvosknak.
9.15: Zene.
9.20: Hírek.
10.15: Itt Bivka Michaeli.
10.30: Tarsadalomtudományi és politikai ismeret.
10.55: Itt Bivka Michaeli.
11.05: Hangjelek.
11.30: Feltört folytatásokban.
11.35: Hangjelek.
11.55: Enkeljűnk egy dalt.
12.05: Zene.
12.40: Sport.
12.55: Héber dalok.
12.55: Adron Kaminzski dalt.
12.55: Könyvnyű zene.
13.05: Tarka műsor.
00.05: Hangjelek.
01.05: Hátkivá.

A-MUSOR
14.10: Anyaknak és gyerekeknek.
15.05: Beethoven, Tucz és Teleman műveiből.
16.04: A hesseli rádió szimfonikus zenekara játszik.
16.35: Vakációz diákoknak.
16.55: Könyvismertetés.
17.05: A rádió szimfonikus zenekara játszik.
17.05: Garl Bertini, a műsoron, Beethoven, Liszt- és Szezer-művek, ezolista: Jákob Wagmann.
17.07: Könyvismertetés.
18.12: Közzadási magazin.
18.05: Zenei pályázat.
18.55: Mezőgazdák.
19.30: Könyvnyű zene.
19.50: Trách részletek.
20.10: Egy hét a Kneszetben.
20.45: Modern zene.
22.05: Családi magazin.
23.05: Anna Hagdalena Bach kis krónikája.
00.05: Hátkivá.

A hadsereg rádiója
11.00: Hangjelek.
11.05: Régi dalok.
11.30: A soros kerkusok.
12.05: Hangjelek.
12.30: Villámtréfa.
12.35: Hangjelek.
13.05: Diana Ross és a Suprimes együttes.
13.30: Katonák: kérdések az illetékesek válaszolnak.
13.35: Diana Ross.
13.55: Közlemény katonáknak.
14.05: Személyi hírek.
15.05: Kivámságok.
16.05: Tárán Duzsok a mikrofon előtt.
17.05: A Gádná-műsora.
17.40: Hangos híradó.
18.05: Az este — II. számú stúdió.
19.05: Üdvözlés dallal.
20.05: Hangjelek.
21.05: Modern zene Magyarország.
22.05: Az éjszaka — Lampel Lapid Tamás.
00.05: Műsorzárás.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MUSORA

ELOADASOK KEZDETEI:
4.30 — 7.30 — 9.30
ALLENBY: Rommel elleni rajtaütés
ARMON DAVID: A part gyermekeinek kalandjai
BEN ZEVI: Percy
CINEMA: Norvégia dala
ESZTER: A barátság nevében
CAPOEN: Dr. Zsigov
GAT: Egy északka Casablancaiban
GOLDSON: Meghami a szerelemet
ORION: The Baby Maker
OPHIR: Adios, Sabata
HOD: A biztos ú
CHEN: Szerelmi történet
MAXIM: A bollo
MUGRABI: Piske tartalékos
PEER: Vetkoses
PARIS: Utolsó Léó
TECHELET: Kérdjétek a forradalmat
SEROT: A tisztelőtlő feleség
STUDIO: Halai Venecében
Tel Aviv: Myra Beckinger.
JARON: Apuka eljegyzése

HABIMA

Tel-Aviv, július 29. csütörtök
COLOMBE
A kistremben
MINDEN ATILÓ FUGG

Ügyeletes gyógyszertárak
TEL-AVIVBAN
Grossu, Senkin 27, tel.: 244388.
Jehuda Hálevi, rechovejehuda Hálevi 91, tel.: 62159.
Beni, Dizen goff 174, tel.: 222386.

HAIFA
Rási, Bár-Glora 36, tel.: 68286.

Ma levelet küld? Ne felejtkezzen el a MIKUDRÓL!

A MIKUD ötjegyű szám, amit a cím mellé kell írni, hogy levelet az új rendszer szerint osztályozzák

A megfelelő MIKUD számot (egyelőre Tel Avivban és környékén) díjmentesen megtudhatja a 622666 telefonszámon

TELEKOMMUNIKÁCIÓS MINISZTERIUM / KOZÖNSEG SZOLGALAT OSZTÁLY

9. ISRAELI
5, Rosés St.
7-A, 65 813

To: Mrs. A. GOLAN
153, KING ST.
TEL-AVIV 65 274

Megkezdődött a francia terroristák bűnpere Luddon

A SZÉPSÉGES PÁRIZSI LÁNYOK 12 SZÁLLODÁT AKARTAK FELROBBANTANI IZRÁELBEN

A két Bardali-nővér és Evelyne Barage beismerték bűnösségüket — Az idős Bourghalter-házaspár tranzistorban elrejtve hozta be az időzítő szerkezetet

Nem mindennapi, szinte detektívregénybe illő légkör uralkodott kedden délelőtt a luddi katonai bíróság tárgyalótermében. Az egyszerű, közepes nagyságú teremben, ahol már sokszáz terrorista bűnpéret tárgyalták az évek folyamán, ezúttal ismét terroristák ültek a vádlottak padján. Most azonban nem harcraajazos arab legények, hanem szépséges, szőke, tipikusan francia lányok, valamint egy jellegzetes könyvelő-külsőjű idős ember és háziasszonytípusú hitvese volt a vádlott — ugyancsak terrorista összekiskivés miatt.

Közel négy hónapig tartó vizsgálati fogság után, a héten megkezdődött a 69 éves Pierre Bourghalter és felesége, Edit, valamint a 26 éves Evelyne Barage, a vele egykorú Nadja Bardali és húga, a 21 éves Marlene Bardali tárgyalása. A különös, drámai feszültséggel telt legkörülményes eljárást a vádlottak, amikor a háromtagú bírói tanács elnöke, Avraham Frisch alezredes Edit Bourghalterhez fordult ezzel a kérdéssel:

— Megértette a vádat?
— A halott hátú, idős asszony, aki egész idő alatt férje kezét fogta és türes tekintettel nézett maga elé, elhaló hangon, szemléltetően válaszolt:
— Nem tudom, mit keresek itt a férjemmel...
— Válaszolja a kérdésre, 2. számú vádlott — ismételte kérdését Frisch alezredes. — Megértette a vádat?
— Ertem a szavakat — mondotta suttogó hangon Edit Bourghalter.

A tárgyalás első szakasza meglepő fordulatot vett, amikor a két Bardali-nővér és Evelyne Barage bevallotta, hogy a Palesztinai Népi Felszabadító Front megbízásából jöttek Izraelbe, Beismerő vallomásuk alapján azonnal elmarasztalták őket. Nadja Bardali, a marokkói születésű szépség elmondotta, hogy a terv szerint neki és nővéreinek

hat tel-avivi szállodában kellett volna elhelyeznie a robbanóanyagot. Evelyne Barage három haifai szállodát robbantott volna fel, míg egy Jean-Jacques nevű személy 3 fővárosi hotelben hajtott volna végre a robbantást. A vádlottak közül csak ketten — Bourghalter és felesége — tagadták a vádat. A zsűfőliság telt tárgyalóteremben jelen volt a francia nagykövetség képviselője, egy ismert párizsi ügyvéd, Evelyne Barage szülei, akik néhány nappal korábban érkeztek

LEVELEK a szerkesztőhöz

Egy kényes ügy
Feleségem terhességének utolsó heteiben volt (azóta szerencsésen megtartottuk a birit is), amikor egy nyári este a tel-avivi belvárosban sétálgatva, látogatást akart tenni egy bizonyos mellékhelyiségben... Ekkor derült ki, hogy se közel, se távol ilyesmi nem található.

Nem gondolja a tel-avivi városvezetés, hogy ez mégis lehetetlen helyzet egy ilyen nagy városban? Egyébként megjegyzem, hogy az Operaház közelében voltunk, de a jegyszédő hallani sem akart arról, hogy megtegye azt a szívességet és beengedje egy percre feleségemet.

(Név és cím a szerkesztőségben)

Elhunytak hazahozatala
Szeretném Izraelbe hozatni és itt eltemettetni megboldogult édesapám földi maradványait. Milyen lehetőség van erre? (Kérem, ne közöljék nevemet az újságban.)

A rovatvezető válasza:
Forduljon a lakóhelyéhez legközelebb eső Chevrá Kádásá kirendeltségéhez, majd a megfelelő temetkezési hely megvétele után, annak igazolásával kérvényezze az egészségügyi minisztériumnál az átszállítás engedélyezését.

A tárgyalás legdrámaibb részét délután volt, amikor a bíróság helyt adott a katonai ügyész, David Jiszraéli alezredes kérésének, hogy az ügy fontosságára

Az öt vádlott, balról jobbra: Pierre és Edith Bourghalter, Nadja és Marlene Bardali és Evelyne Barage

való tekintettel, engedjék meg Nadja Bardali rendőrségi tanuivalomlásának felolvasását. Mose Mesulam rendőr-törzserőster felolvasta a vallomást, amelyből kiderül, hogy a 12 szállodát április 20-án, egyidejűleg akarták felrobbantani és még ugyanazonnap, az El Al gépével elhagyni az országot.

A vallomásban Nadja Bardali a többi között azt állítja, hogy hat évvel ezelőtt szinte valamennyi barátja zsidó volt.

Azt is beismeri, hogy április 11-én, egy héttel vallomástétele előtt, bűntársával együtt, hamis útlelvel, robbanóanyaggal megérkezett Luddra. Azzal

próbal védekezni, hogy nem embereket akart ölni, hanem szállodákat lerombolni, ily módon „jelképezve a palesztinai ellenállást”. A továbbiakban beismeri, hogy 1967 júniusáig semmit sem tudott az izraeli-arab viszályról.

A továbbiakban beszámol egy Máhdi nevű arabbal, George Chábás szervezetének egyik vezetőjével Párizsban folytatott szerelmi kapcsolatáról. Az egyik

(Folytatása az 5. oldalon)

A terrorista arab ügyvéd beismerő vallomást tett

Óvadék ellenében sem engedélyezik szabadlábra helyezését

A terrorista tevékenységgel gyanúsított, legutóbb felgöngyölt arab banda egyik tagja házában udvarán kedden újabb fegyverrejtékhelyet találtak, ahol három pisztoly volt elhelyezve. A rejtékhely létezését maga a gyanúsított ismerte be a nyomozók előtt és az ő utbaigazítása alapján, a kertben elásva, egy kiszolgált a bronce belsejében találtak meg a fegyvert.

A nyomozás ebben az ügyben egyre szerteágazóbb, miután a terrorista-banda feje, Dahamsa ügyvéd elhatározta, hogy beismerő vallomást tesz és együttműködik a nyomozókkal. Az ügyvéd azzal magyarázta álláspontjának megváltoztatását, hogy a zichron-

jáki börtön cellájában két civilruhás ember látogatta meg és azzal fenyegette, hogy ha továbbra is konokul tagad, akkor hadbíró is ítélkezik felette, míg beismerő vallomás esetén polgári bíróság elé állítják.

„Elhatároztam, hogy beszélni fogok. Elébe tartok a tényeket és elismertem azok helyességét. Utána egy Rozén nevű rendőrtiszt előtt aláírtam a beismerő vallomást” — mondotta Dahamsa ügyvéd.

Védője, Abdel Cháfes Darvasa Izát kérdésre válaszolva, hogy mit vallott be, Dahamsa azt mondta, hogy „pillanatnyilag nem tud minderre visszaemlékezni”.

A jeruzsálemi Vallási Tanács sztrájkja miatt

A vallásügyi minisztérium irodájában regisztrálják a házasulandó párokat

Miután a jeruzsálemi Vallási Tanács 130 alkalmazottja vasárnap óta sztrájkba lépett, a vallásügyi minisztérium elhatározta, hogy csütörtök reggeltől kezdve saját hatáskörében regisztrálja a házasodni kívánó fiatal párokat Jaffa utcai irodájában (Hávácel utca sarok).

A jeruzsálemi főrabbinátus tegnap figyelmeztette a sztrájkolókat és elsősorban a vágókat, hogy azonnal térjenek vissza a

Az egyik rendőrtiszt megkérdezte Dahamsától, ki volt tartott fenn kapcsolat, mire a gyanúsított azt válaszolta, hogy négy káfr-kánái szomszédjával, de nem állt szándékában bekapcsolni őket a vezetésé alatt álló terrorista sejt munkájába.

A bíró elutasította a gyanúsított kérését, hogy tárgyalásig, helyezzék óvadék ellenében szabadlábra. Ezt a döntést azzal indokolta, hogy a gyanúsított szavaiból is kiderült, miszerint nem alaptalan vádaskodásról van szó. A Dahamsa ellen felhozott vád jellegzetesen biztonsági természetű és kétségtelen, hogy a gyanúsított vezetésé alatt álló terrorista sejt tevékenysége igen nagy kárt és veszélyt okozott volna az ország lakosságának. A közönség érdekét előtérbe kell helyezni az egyén kényelmével szemben — indokolta meg elutasító döntését a bíró.

Kedden egyébként még egy káfr-kánái gyanúsítottat tartóztattak le, aki a jeruzsálemi Becálél középiskolájában iskolai növendékek. Eddig összesen 15 gyanúsítottat helyeztek letartóztatásba, köztük 11 izraeli állampolgáru arabot, valamint négy sóchemi lakost.

AZ ÚJSÁGOKBÓL

Két látogatás, Pierre Harmel belga külügyminiszter és még inkább Joseph Sisco amerikai helyettes külügyminiszter izraeli tárgyalásai foglalkoztatják a vezércikket íróit.

Jerusalem

Post

(Angol nyelvű napilap) — Izrael örömmel üdvözli Pierre Harmel belga külügyminiszter látogatását, mert — akármennyire is furcsán hangzik — ma már bizonyos merészség kell ahhoz, hogy európai külügyminiszter ilyen fajta látogatást tegyen Izraelben. Másrészt, azért is kívánatos volt ez a látogatás, mert amit a vendég saját szemével láthat, kétségkívül többet ér a legszebb szavaknál is.

A belga külügyminiszter látogatást tett az arab államokban is, ahol azt a benyomást szerezte, hogy ott megvan a hajlam a békére. Most alkalma adódik annak megállapítására, hogy Izraelben nemcsak hajlam, de szilárd akarat és őszinte törekvés van a békére.

Harmel látogatásának befejezésével majdnem egyidejűleg kezdődik Joseph Sisco izraeli tartózkodása. Az amerikaiak számára ez a látogatás annyira sürgős volt, hogy még Harmel távozását sem akarták bevárni. Sisco is ismeri Szádát legutóbbi kardsörtört beszédét, amely szerint szükség esetén hajlandó akár egymillió embert is feláldozni, hogy legyőzze Izraelt. Reméljük, Sisco ebből nem jut arra a konklúzióra, hogy mielőbb eleget kell tenni Szádát minden követelésének, mert máskülönben megkezdí az egymillió ember feláldozását.

II.

(SOÁRIM — a Poalé Agudá napilapja) — A franciák kivételével a Közöspiac valamennyi tagjának külügyminisztere járt az utóbbi időben Izraelben, és most a belga Pierre Harmel zárja le ezt a sorozatot. Reméljük, a külügyminisztérium tájékoztatói szolgálatának vezetői és más izraeli személyiségek, akikkel Harmel találkozik, megfelelő módon tájékoztatják az illusztris vendéget álláspontukról. A belga külügyminiszternek is meg kell mutatni, milyen liberális viselkedik az izraeli kormányzat a felszabadított területeken. Erre egyébként nincs is jobb bizonyíték, mint a terroristák tömeges átmenekülése Izraelbe a legutóbbi jordániai események után.

Mindennél fontosabb azonban a Közöspiac tagállamai által elfogadott Izrael-ellenes határozat kérdésének tisztázása. Ezt az ármánykodást a franciák kezdeményezték és a Közöspiac tagjai — beleértve természetesen Belgiumot is — elfogadták. Még nem késő azonban, hogy tegyünk valamit, mert a határozatot még nem hozták nyilvánosságra.

III.

(OMER — pontozott héber nyelvű napilap) — Nincsen hivatalos, de még kevésbé hivatalos hivatalos értesülésünk sem arról, hogy Sisco mostani izraeli látogatása kapcsán mire van feljogosítva és mire nem. Feltételezhető, hogy nem hoz magával konkrét ígéretet a Phantom repülőgépek szállításának folytatására nézve, függetlenül attól, hogy sikerül-e a politikai rendezésben eredményeket elérni, vagy sem.

Amerika hajlamos elhinni Szádát, hogy részleges elrendezésre, később pedig teljes békére törekszik. Az izraeli álláspont ennél sokkal realisztikusabb. A közöttünk, Amerika és Izrael között ezen a téren fennálló nézeteltérések mellett arra kell törekednünk, hogy megpróbáljuk elhalasztani a nyílt vitát és igyekezzünk kivárni a további fejleményeket. Különböző dolgok történhetnek az arab világban, amelyek rombadönthetik az amerikai illúzióit. Ha ez sikerül — számunkra előnyös lesz. Ha nem, fel kell készülnünk amerikai kapcsolataink romlására. Bármí is történik, nem mondhatunk le létfontosságú érdekeinkről.

Érintkezés Kínával

(HÁAREC — független polgári napilap) — Nem kell túlságosan megilletődni afelett, hogy a párizsi kínai nagykövetség tagjai eszmecsereket a Mápám párizsi kiküldöttjével. Igaz, a hír teljes elbagatellálása is helytelen volna.

Lehetséges, hogy az izraeli kiküldötttel való érintkezés kezdeményezése a Kína által az utóbbi időben foganatosított általános vonalvezetés keretében történt, amelynek célja a nemzetközi kapcsolatok minél szélesebb körű kiépítése. Mindenesetre nem kell Pekinget elítélni azért, mert éppen a Mápám emberével vette fel a kapcsolatot. Logikus, hogy Kína először az izraeli baloldal felé próbál közeledni. Lehetséges, hogy Pekingben még nem döntöttek véglegesen és természetes, hogy könnyebb megszakítani az érintkezést, ha az nem hivatalos személyiséggel folyik. Mindenesetre most kilátás nyílt az Izrael és Kína közötti kapcsolatok normalizálására. Kedvezően kell fogadnunk a kínai kezdeményezést, mert hiszen az Egyesült Államok elnöke sem lát presztizs-vesztést abban, hogy ő utazik Pekingbe és nem Mao, vagy Csu En-láj jön Washingtonba.

EGYHANGUAN AJANLOTTAK a ZENITH márkát A MODELLT MI VALASZTJUK KI

A Zenith számos amerikai és európai vonalú modellje, nagy színválasztékban állik minden lakáshoz és minden berendezéshez.

Különlegesen kompakt készülék kisméretű szobák és kúbucok számára.

A Zenith készülékek képernyő nagysága 20–24 in, a készülékek egy része két hangszórós és a fülhallgató lehetővé teszi az egyszemélyes hallgatást.

Racionalizáltuk service osztályunkat ennek köszönhetően 72 — fontra csökkentettük az évi biztosítási díjat, minden adót beleértve.

A biztosítás érvényes a készülék minden alkatrészére, beleértve a képernyő lámpáját és a szállítást.

Különleges akció, csak július végéig érvényes.

Mindenki, aki Zenith televíziós készüléket vásárol, ajándékba kap egy eredeti kivitelezésű televíziós asztalt.

Erdemes sietni, mielőtt elfogy a készlet.

A KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ IZRAELI TELEVÍZIÓS KÉSZÜLEK

UT AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGIG

„Lex hungaricus” — és egyebek —

Közügyben mindig megnyugtató, ha az érdekeltek egyre szélesebb köre foglalkozik a felmerült problémákkal. Ez a helyzet a német jótérítési kérdésekkel is; az utóbbi időben többen érdeklődnek az ezen a téren előadódó fejlemények iránt. Nem elégszenek meg az egy kézről kapott információkkal, hanem több oldalról igyekeznek beszerezni értesüléseket. Nagyon rendben van ez így, mert végeredményben azok veszik kezükbe az ügyeket, akiket

A FATALIS DATUM

Olvasóink kívánságának készségesen teszünk eleget és az alábbi rövid összefoglalót adjuk:

A nyugatnémet kártérítési hatóságok a multban elutasították minden németül beszélő náciülözőtött kérését, amennyiben az, egészségi, özevgyi, hivatásbeli, stb. károsodásokra vonatkozik. — Az indok: 1953 október 1. után hagyták el kelet-európai származási országukat. Mindössze csak

IÁRÓKATEGÓRIA

A második világháború befejezése után, a Német Szövetségi Köztársasághoz tartozó tartományok (Länder), külön-külön, a maguk egyéni módján igyekeztek a náciülözőtött jótérítési kéréseit intézni. Az első átfogó rendes, 1952 után, a szövetségi kormány, a Náciülözőtött Szervezetei és az izraeli kormány között történt megállapodás alapján jött létre. Az idevonatkozó törvény 1953 október 1-én lépett életbe.

Az első jótérítési törvény (BEG) csak a minimális programot ölelte fel, amelyet újabb törvények követtek.

Külön fejezetet képeztek azok a rendelkezések, amelyek a németül beszélő igényjogosultakra vonatkoztak. Vagyis azokra, akik Németországban éltek, onnan kivándoroltak, vagy deportáltak őket. Továbbá azokra, akik a mai Nyugatnémetország területén bírnak lakhelyet, vagy állandó jelleggel ott telepedtek le.

A harmadik kategóriába sorolták azokat, akik a német nyelv és kultúrához tartoztak.

PILLANATKÉPEK

1. MULT HETI KUTYAHISTÓRIÁM

Óta egyre-másra kapom leveleket, amelyek a németül beszélő igényjogosultakra vonatkoztak. Vagyis azokra, akik Németországban éltek, onnan kivándoroltak, vagy deportáltak őket. Továbbá azokra, akik a mai Nyugatnémetország területén bírnak lakhelyet, vagy állandó jelleggel ott telepedtek le.

2. AZ IZRAELI FÉRFIAK IRIGYLIK A NŐI DIVATOT.

A kutyuska lesétálja a kitűzött időt, majd keresésre indul és mindig eredménnyel. Sétáiról követ, fadarabokat, rongyot és más „hasznos” tárgyat hoz haza és hálásan átnyújtja, élénk farkcsóválás közepette. A kutya gazdája az udvaruk sarkában gyűjti az „ajándékokat”, amely már egy egész kis dombot tesz ki. Most a legnagyobb gondot az okozza, hogyan távolítsák el onnan, mert kutájuk féltve őrzi az ajándékait. Ez a kutya még ismeri a „jót tétért, jót várj” közmondást...

3. AZ IZRAELI FÉRFIAK IRIGYLIK A NŐI DIVATOT.

A karmélyik férfításámmal beszéllek, elkészeredetten állapítja meg,

KORA REGGEL HÁZHÓZ KAPJA

az UJ KELET ha előfizet megbízottunknál, BESZÉKEL Beér-Séván Sikun Dátel 294/11

4 UJ KELET 1971. VII. 29

hogy a legújabb női divat, amely világszerte hódít, mérheteretlen előnyöket jelent Izraelben a nőknek. Szinte kimondottan az izraeli éghajlat számára kreálta valamelyik divat-diktátor.

A forró nadrágról van szó, amely az utóbbi hetekben már olyan tért hódított, hogy válogatás nélkül minden nő látni, korra való tekintet nélkül.

A férfiak azt nehezményezik, hogy egyetlen férfi divat-teremtőnek sem jutott eszébe a férfiak számára is bevezetni, legalább Izraelben ezt a kifünő megoldást

Öt évvel Dr. Fisch József a Mákábea hajdani elnökének halálá után

Dr. Fisch József rózsáhegyi születésű volt. E város zsidóságának nagy része asszimilált. Szigoruan ortodox életmódot talán csak Dr. Fisch József élt ebben a városban. Középiszkolai tanulmányait magánúton végezte. Egy évet a rózsáhegyi piarista gimnáziumban végzett, s járt híres jesivákba is, mint például a jóné-vü hunfalviba.

A rózsáhegyi gimnázium szelmele nagyon is katolikus volt. Fisch József osztályfőnökének „Magas” volt a neve, s ez azt is jelentette, hogy magasabb nivóju tériítési módszert próbált alkalmazni. Célja volt az is, hogy Fisch a zsidóságtól eltértesse, annál inkább, mert nagyszerű tanuló is volt.

Megtudván, hogy Fisch délután két-három órán át tanulmányozta, egyenesen kitüntette őt bizalmával. Nem Fischnek szólította, hanem mindig csak Jósának. Az órák közötti tízpercekben karonfogta „Jósát” és elbeszélgetett vele. Az osztály valósággal irigykedve nézte ezt a meg-

németek a felkelés menekülteit különleges elbírálásban részesítették. Tőlük már nem kívántak sem mi határidőt az igény bejelentésére vonatkozóan s eltekintettek attól is, hogy mikor hagyták el végérvényesen származási hazájukat. A Végösörvény azonban megszüntette a veük szemben alkalmazott humánus, külön elbánást is.

AZ ELHATÁROZÁS MEGSZÜLETÉSE

Bíróságok és jogászok egyrésze ezeket arra a következtetésre jutott, hogy az 1953 október 1-ben megállapított törvényes határidő nemcsak ellenkezik a német törvényhozás szellemével, de sérti a polgárok alapvető jogait is.

Igy született meg az az elhatározás, hogy a Végösörvény ezen rendelkezése ellen az Alkotmánybírósághoz kell fordulni. Öt évig tartott az ügy tárgyalása, amely a végül megdőött, hogy az Alkotmánybíróság magáévá tette a fel-folyamodó álláspontját és alkotmányellenesnek mondotta ki a Stüttag-ot. Leszögezte az Alkotmánybíróság azt is, hogy a későbbben kivándoroltak részére megállapított Pausalbeihilfe (egy-összegű fizetés) igen messze van attól, hogy az igénylők jogos követeléseit kielégítse. Olyan jogi helyzet állt elő, amely kizárólag az üldözöttek kárára szolgált.

Az Alkotmánybíróság döntése azonban nyitva hagyta az a kérdést: milyen határidőn belül kell a bonni kormányknak ezt az alkotmányellenes helyzetet rendeznie.

Két dolog biztos azonban Karls ruhe döntése után:

1. Mindazon németül beszélő náciülözőtötteknek, akik 1953 október 1- után hagyták el kelet-európai származási országukat, a jövőben ugyanolyan jogokat kell élvezniük, mint azoknak, akik 1953 előtt vándoroltak ki.

2. A német kormányknak rendeznie kell az Alkotmánybíróság döntése után teremtett helyzetet, mert egyetlen demokratikus kormány sem engedheti meg magának, hogy alkotmányellenesen kormányozzon. (dr.k.a.)

NAPRÓL — NAPRA

A hajók, amelyek nem érkeznek meg

A Kneszet pénzügyi bizottságában nemrégiben valaki felvetette a kérdést, hogy a kormány miért nyújt nagy összegű kölcsönöket és támogatást a Meridor-Rekanáti

féle hajózási társaságnak, holott a cég hajóinak nagyrésze soha nem jut el izraeli kikötőkbe, nem Izraelben szerzi be szükségleteit és nem is itt van bejegyezve. Az illető azt kifogásolta, hogy Izraelnek ily módon semmilyen haszna nem származik ezekből a hajókból, így tehát indokolatlan a támogatás.

A bizottság egy másik tagja, Adí Amuráj (Máarách) megjegyezte:

— Nem hiába hívják az egyik hajót Hár Nevonak (Nebo hegye). Hiszen a Bibliában is meg van írva: „És látni fogod magaddal szemben atyáid földjét és nem érkezel meg oda”...

Autót minden háziasszonynak

Ez a történet is Simon Peresz közlekedési miniszterrel kapcsolatos. A miniszter, aki nemrégiben látogatást tett a felső-názáreti Táászját Rechev autógyárban, azt a javaslatot tette, hogy tervezzenek ki egy olyan, olcsó és kisméretű autót, amely háziasszonyokat szolgálná bevásárlások eszközlésére. A jelszó „autót minden háziasszonynak” kell, hogy legyen — mondotta Peresz.

JAGUÁR

REGÉNY Irfia: HELTAI JENŐ

6.

Ebben a pillanatban a pamlag sarkából megszólalt egy álmos hang, a Jaguáré:

— Kérem a három koronát...
Comtesse Eglantine dadogni kezdett:
— Előbb... előbb mond meg...
— Előbb ide a három koronával...
Comtesse Eglantine elborult arccal kereste elő utolsó három koronáját és átadta Jaguárnak, Jaguár nagyot ásított:
— A rendőrség beszélt...
Kíváncsian néztünk a divatrovat kitünő vezetőjére. Szomoruan bólintott... úgy van, a rendőrség beszélt.
— Azt akarják tudni — folytatta Jaguár —, van-e valaki a szerkesztőségben? Detektívot küldenek ide...
— Eltaláltad...
Általános bácsi fészkelődni kezdett. Nem szerette a rendőrséget, sem a nyilvánosat, sem a titkosat. Talán multjában volt valami... talán a jövőtől félt... ki lát a milliommok lelkebe?

— Nekem nem kell ittmaradnom, ugye? — kérdezte aggodón.
— Nem, nem... tessék csak hazamenni...
— Én elintézek mindent — mondta Mák István.
Egy félóra múlva megérkezett a detektív. Kedves, ügyes fiú volt, Csontos Szigfríd jól ismerte.
— No uraim, mi van azzal a betöréssel? — kérdezte jókedvűen.
Mák István odatolta eléje az ügyvezető-igazgatóság levélét. A detektív kétszer is elolvasta, megnézte a levélpapírost, a világozás felé fordította, aztán visszaadta:
— Mérsékeltlen mulatságos. Meg mernék rá esküdni, hogy maguk írták itt a szerkesztőségben...
Kimondta azt, amire mindannyian meg mertünk volna esküdni. De Mák István a fejét csóválta:
— Becsületeszavamra, nem mi írtuk. Ejjel két óraker mentünk el aszerkesztőségből a Chicago kávéházba. Ott ültünk fél háromig. Aztán én és gróf Mendenysza visszamentünk a szerkesztőségbe, ahol már csak a szolgák láttuk. Eppen az előszobát söpörte. Azután benyitott ezzel a levéllel... Mivel elég érdekesnek láttam, gyorsan megírtam a hirt, átvittem a nyomdába, kizsedtettem, leöntettem, megállítottam a gépet, kidobtam az első oldalt és így jelent meg... Ennek a levélnek különben csak akkor van értelme, ha a betörés csakugyan megtörténik... Miért írtuk volna mi, akik nem akarunk betörni?

Mák István becsületes fiú volt, sohasem hazudott.
— Kérem — mondta a detektív —, hiszen csak tréfáltam. De ennek a levélnek a hangja... Igazán olyan, mintha jókedvű újságírók írták volna, hogy a közönséget és a rendőrséget ugrassák...
— Jókedvű újságírók, vagy jókedvű betörők — javította ki Jaguár.
— Lehet. De nem hiszek ebben a mókában... Van még humor a világon! Betörő- és hadastyán-egylet! Alugy Jakab! Butaság! A névtelen levélírók nem árulták el, hogy hol akarnak betörni. Annyi rendőrünk pedig nincs, hogy a város minden grófi palotáját megfigyeltessük... Mindenesetre köszönöm szíveskedésüket, a többi majd meglátjuk holnap...

Amikor a detektív elment, nekiestünk Jaguárnak:
— Beszélj! Beszélj!
— Mit beszéljek?
— Te csináltad?
— Megőrültetek?
Nyersen, sértődötten vágta szemünkbe, és mi zavarodottan néztünk hol rá, hol Mák Istvánra.
— Nem hallottátok, mit mondtam a detektívnek? — kérdezte Mák is sértődötten. — Szórol szóra úgy történt, ahogy elmondtam...
— Jó, jó — dadogta Csontos Szigfríd —, de ti azért mentetek vissza a szerkesztőségbe, hogy még egy hirt...
— De nem ezt! — vágott a szavába Jaguár.
— Hát?
Jaguár elnevette magát:
— Szamarak! Amikor az első oldalon ezt a hirt meglátjátok, nem is kerestétek tovább. Bizonyosnak véltétek, hogy ezért mentünk vissza. Ti is azt hittétek, amivel a detektív meggyanúsított, hogy ezt ketten főztük ki Pistával... helyesebben, én egyedül. Pedig igazán ártatlan dolog miatt mentünk vissza. Ma délután nögyeleti gyűlés volt, és megígérttem Általános Ellának, hogy egypár sorban megemlékeznék róla. Csak lapzárta után jutott eszembe... Képzeltétek, hogy Ellánk nagyon megharagudott volna, ha ez a hír mindenütt megjelenik, csak édesapjának az újságjában nem...
Mák István fölvette az íróasztalról a *Krajcáros Igazság* egy példányát és odalökte elének:
— Itt a hirt... a tizenkettedik oldalon... utólag tördeltük be... meg lehet állapítani a szedőtűkörről...
Mégsegyenülten hallgattunk. De talán mégsem voltunk olyan bűnösök... Jaguár annyira foglalkoztatta fantáziánkat, szavai olyan titokzatosak, cselekedetei olyan homályosak voltak: nem csoda, hogy ostobán, gondolkodás és kritika nélkül őt néztük a titokzatos levél szerzőjének. Kinos csönd következett. Jaguár némán gyönyörködött pirulásunkban, még ingerkedett is velünk...
— Mit képzelték? Hogy nemcsak a levelet írtam meg, hanem a betörésben is részt veszek?
Meg voltunk törve és vigasztalanul néztünk magunk elé. Mit kerteljek? Csakugyan azt hittük, hogy Jaguár részt vesz a betörésben. És most rettenetesen fájt nekünk, hogy ezt hinni tudtuk: hogy ilyesmivel mertük meggyanúsítani azt, aki valamennyiünk között legkülönb. A csönd mind kinosabb lett. Nem tudtuk, mit csináljunk, mit mondjunk, hogyan kérjünk bocsánatot ezért a becstelen gyanusításért? Szerencsére most is Jaguár oldotta meg a nehéz kérdést. Elnevette magát:
— Tudtam, hogy szamarak vagytok, de ilyen hajmeresztően butának mégsem hittelek...
Mégkönnyebbülten lélegzettünk föl. Szamarak voltunk és buták, de nem rossz fiúk. És hálásan szorítottuk meg Jaguár kezét.
— Mit csináljunk most? — kérdeztem. — Déli tizenkét óra...
— En lefekszem — mondta Mák István.
— En is, — csatlakozott hozzá Csontos Szigfríd.
— Nemkülönben — fejezte be Comtesse Eglantine. Csak Jaguár nem nyilatkozott. A kalapját vette:
— Szervuszotok!
Az ajtóban visszafordult:
— Igaz... ma éjjel valamivel később jövök be a szerkesztőségbe!
Erre a kijelentésre hangosan dobogni kezdett a szívem. Alighanem a többieké is. Hátha mégis?
Jaguár gunyos mosollyal nézett vég rájunkt:
— Ma este Általános bácsinál vacsorázok!

NAPRÓL — NAPRA

A hajók, amelyek nem érkeznek meg

A Kneszet pénzügyi bizottságában nemrégiben valaki felvetette a kérdést, hogy a kormány miért nyújt nagy összegű kölcsönöket és támogatást a Meridor-Rekanáti

Öt évvel Dr. Fisch József a Mákábea hajdani elnökének halálá után

Dr. Fisch József rózsáhegyi születésű volt. E város zsidóságának nagy része asszimilált. Szigoruan ortodox életmódot talán csak Dr. Fisch József élt ebben a városban. Középiszkolai tanulmányait magánúton végezte. Egy évet a rózsáhegyi piarista gimnáziumban végzett, s járt híres jesivákba is, mint például a jóné-vü hunfalviba.

A rózsáhegyi gimnázium szelmele nagyon is katolikus volt. Fisch József osztályfőnökének „Magas” volt a neve, s ez azt is jelentette, hogy magasabb nivóju tériítési módszert próbált alkalmazni. Célja volt az is, hogy Fisch a zsidóságtól eltértesse, annál inkább, mert nagyszerű tanuló is volt.

Megtudván, hogy Fisch délután két-három órán át tanulmányozta, egyenesen kitüntette őt bizalmával. Nem Fischnek szólította, hanem mindig csak Jósának. Az órák közötti tízpercekben karonfogta „Jósát” és elbeszélgetett vele. Az osztály valósággal irigykedve nézte ezt a meg-

Amikor a detektív elment, nekiestünk Jaguárnak:
— Beszélj! Beszélj!
— Mit beszéljek?
— Te csináltad?
— Megőrültetek?
Nyersen, sértődötten vágta szemünkbe, és mi zavarodottan néztünk hol rá, hol Mák Istvánra.
— Nem hallottátok, mit mondtam a detektívnek? — kérdezte Mák is sértődötten. — Szórol szóra úgy történt, ahogy elmondtam...
— Jó, jó — dadogta Csontos Szigfríd —, de ti azért mentetek vissza a szerkesztőségbe, hogy még egy hirt...
— De nem ezt! — vágott a szavába Jaguár.
— Hát?
Jaguár elnevette magát:
— Szamarak! Amikor az első oldalon ezt a hirt meglátjátok, nem is kerestétek tovább. Bizonyosnak véltétek, hogy ezért mentünk vissza. Ti is azt hittétek, amivel a detektív meggyanúsított, hogy ezt ketten főztük ki Pistával... helyesebben, én egyedül. Pedig igazán ártatlan dolog miatt mentünk vissza. Ma délután nögyeleti gyűlés volt, és megígérttem Általános Ellának, hogy egypár sorban megemlékeznék róla. Csak lapzárta után jutott eszembe... Képzeltétek, hogy Ellánk nagyon megharagudott volna, ha ez a hír mindenütt megjelenik, csak édesapjának az újságjában nem...
Mák István fölvette az íróasztalról a *Krajcáros Igazság* egy példányát és odalökte elének:
— Itt a hirt... a tizenkettedik oldalon... utólag tördeltük be... meg lehet állapítani a szedőtűkörről...
Mégsegyenülten hallgattunk. De talán mégsem voltunk olyan bűnösök... Jaguár annyira foglalkoztatta fantáziánkat, szavai olyan titokzatosak, cselekedetei olyan homályosak voltak: nem csoda, hogy ostobán, gondolkodás és kritika nélkül őt néztük a titokzatos levél szerzőjének. Kinos csönd következett. Jaguár némán gyönyörködött pirulásunkban, még ingerkedett is velünk...
— Mit képzelték? Hogy nemcsak a levelet írtam meg, hanem a betörésben is részt veszek?
Meg voltunk törve és vigasztalanul néztünk magunk elé. Mit kerteljek? Csakugyan azt hittük, hogy Jaguár részt vesz a betörésben. És most rettenetesen fájt nekünk, hogy ezt hinni tudtuk: hogy ilyesmivel mertük meggyanúsítani azt, aki valamennyiünk között legkülönb. A csönd mind kinosabb lett. Nem tudtuk, mit csináljunk, mit mondjunk, hogyan kérjünk bocsánatot ezért a becstelen gyanusításért? Szerencsére most is Jaguár oldotta meg a nehéz kérdést. Elnevette magát:
— Tudtam, hogy szamarak vagytok, de ilyen hajmeresztően butának mégsem hittelek...
Mégkönnyebbülten lélegzettünk föl. Szamarak voltunk és buták, de nem rossz fiúk. És hálásan szorítottuk meg Jaguár kezét.
— Mit csináljunk most? — kérdeztem. — Déli tizenkét óra...
— En lefekszem — mondta Mák István.
— En is, — csatlakozott hozzá Csontos Szigfríd.
— Nemkülönben — fejezte be Comtesse Eglantine. Csak Jaguár nem nyilatkozott. A kalapját vette:
— Szervuszotok!
Az ajtóban visszafordult:
— Igaz... ma éjjel valamivel később jövök be a szerkesztőségbe!
Erre a kijelentésre hangosan dobogni kezdett a szívem. Alighanem a többieké is. Hátha mégis?
Jaguár gunyos mosollyal nézett vég rájunkt:
— Ma este Általános bácsinál vacsorázok!

Amikor a detektív elment, nekiestünk Jaguárnak:
— Beszélj! Beszélj!
— Mit beszéljek?
— Te csináltad?
— Megőrültetek?
Nyersen, sértődötten vágta szemünkbe, és mi zavarodottan néztünk hol rá, hol Mák Istvánra.
— Nem hallottátok, mit mondtam a detektívnek? — kérdezte Mák is sértődötten. — Szórol szóra úgy történt, ahogy elmondtam...
— Jó, jó — dadogta Csontos Szigfríd —, de ti azért mentetek vissza a szerkesztőségbe, hogy még egy hirt...
— De nem ezt! — vágott a szavába Jaguár.
— Hát?
Jaguár elnevette magát:
— Szamarak! Amikor az első oldalon ezt a hirt meglátjátok, nem is kerestétek tovább. Bizonyosnak véltétek, hogy ezért mentünk vissza. Ti is azt hittétek, amivel a detektív meggyanúsított, hogy ezt ketten főztük ki Pistával... helyesebben, én egyedül. Pedig igazán ártatlan dolog miatt mentünk vissza. Ma délután nögyeleti gyűlés volt, és megígérttem Általános Ellának, hogy egypár sorban megemlékeznék róla. Csak lapzárta után jutott eszembe... Képzeltétek, hogy Ellánk nagyon megharagudott volna, ha ez a hír mindenütt megjelenik, csak édesapjának az újságjában nem...
Mák István fölvette az íróasztalról a *Krajcáros Igazság* egy példányát és odalökte elének:
— Itt a hirt... a tizenkettedik oldalon... utólag tördeltük be... meg lehet állapítani a szedőtűkörről...
Mégsegyenülten hallgattunk. De talán mégsem voltunk olyan bűnösök... Jaguár annyira foglalkoztatta fantáziánkat, szavai olyan titokzatosak, cselekedetei olyan homályosak voltak: nem csoda, hogy ostobán, gondolkodás és kritika nélkül őt néztük a titokzatos levél szerzőjének. Kinos csönd következett. Jaguár némán gyönyörködött pirulásunkban, még ingerkedett is velünk...
— Mit képzelték? Hogy nemcsak a levelet írtam meg, hanem a betörésben is részt veszek?
Meg voltunk törve és vigasztalanul néztünk magunk elé. Mit kerteljek? Csakugyan azt hittük, hogy Jaguár részt vesz a betörésben. És most rettenetesen fájt nekünk, hogy ezt hinni tudtuk: hogy ilyesmivel mertük meggyanúsítani azt, aki valamennyiünk között legkülönb. A csönd mind kinosabb lett. Nem tudtuk, mit csináljunk, mit mondjunk, hogyan kérjünk bocsánatot ezért a becstelen gyanusításért? Szerencsére most is Jaguár oldotta meg a nehéz kérdést. Elnevette magát:
— Tudtam, hogy szamarak vagytok, de ilyen hajmeresztően butának mégsem hittelek...
Mégkönnyebbülten lélegzettünk föl. Szamarak voltunk és buták, de nem rossz fiúk. És hálásan szorítottuk meg Jaguár kezét.
— Mit csináljunk most? — kérdeztem. — Déli tizenkét óra...
— En lefekszem — mondta Mák István.
— En is, — csatlakozott hozzá Csontos Szigfríd.
— Nemkülönben — fejezte be Comtesse Eglantine. Csak Jaguár nem nyilatkozott. A kalapját vette:
— Szervuszotok!
Az ajtóban visszafordult:
— Igaz... ma éjjel valamivel később jövök be a szerkesztőségbe!
Erre a kijelentésre hangosan dobogni kezdett a szívem. Alighanem a többieké is. Hátha mégis?
Jaguár gunyos mosollyal nézett vég rájunkt:
— Ma este Általános bácsinál vacsorázok!

Amikor a detektív elment, nekiestünk Jaguárnak:
— Beszélj! Beszélj!
— Mit beszéljek?
— Te csináltad?
— Megőrültetek?
Nyersen, sértődötten vágta szemünkbe, és mi zavarodottan néztünk hol rá, hol Mák Istvánra.
— Nem hallottátok, mit mondtam a detektívnek? — kérdezte Mák is sértődötten. — Szórol szóra úgy történt, ahogy elmondtam...
— Jó, jó — dadogta Csontos Szigfríd —, de ti azért mentetek vissza a szerkesztőségbe, hogy még egy hirt...
— De nem ezt! — vágott a szavába Jaguár.
— Hát?
Jaguár elnevette magát:
— Szamarak! Amikor az első oldalon ezt a hirt meglátjátok, nem is kerestétek tovább. Bizonyosnak véltétek, hogy ezért mentünk vissza. Ti is azt hittétek, amivel a detektív meggyanúsított, hogy ezt ketten főztük ki Pistával... helyesebben, én egyedül. Pedig igazán ártatlan dolog miatt mentünk vissza. Ma délután nögyeleti gyűlés volt, és megígérttem Általános Ellának, hogy egypár sorban megemlékeznék róla. Csak lapzárta után jutott eszembe... Képzeltétek, hogy Ellánk nagyon megharagudott volna, ha ez a hír mindenütt megjelenik, csak édesapjának az újságjában nem...
Mák István fölvette az íróasztalról a *Krajcáros Igazság* egy példányát és odalökte elének:
— Itt a hirt... a tizenkettedik oldalon... utólag tördeltük be... meg lehet állapítani a szedőtűkörről...
Mégsegyenülten hallgattunk. De talán mégsem voltunk olyan bűnösök... Jaguár annyira foglalkoztatta fantáziánkat, szavai olyan titokzatosak, cselekedetei olyan homályosak voltak: nem csoda, hogy ostobán, gondolkodás és kritika nélkül őt néztük a titokzatos levél szerzőjének. Kinos csönd következett. Jaguár némán gyönyörködött pirulásunkban, még ingerkedett is velünk...
— Mit képzelték? Hogy nemcsak a levelet írtam meg, hanem a betörésben is részt veszek?
Meg voltunk törve és vigasztalanul néztünk magunk elé. Mit kerteljek? Csakugyan azt hittük, hogy Jaguár részt vesz a betörésben. És most rettenetesen fájt nekünk, hogy ezt hinni tudtuk: hogy ilyesmivel mertük meggyanúsítani azt, aki valamennyiünk között legkülönb. A csönd mind kinosabb lett. Nem tudtuk, mit csináljunk, mit mondjunk, hogyan kérjünk bocsánatot ezért a becstelen gyanusításért? Szerencsére most is Jaguár oldotta meg a nehéz kérdést. Elnevette magát:
— Tudtam, hogy szamarak vagytok, de ilyen hajmeresztően butának mégsem hittelek...
Mégkönnyebbülten lélegzettünk föl. Szamarak voltunk és buták, de nem rossz fiúk. És hálásan szorítottuk meg Jaguár kezét.
— Mit csináljunk most? — kérdeztem. — Déli tizenkét óra...
— En lefekszem — mondta Mák István.
— En is, — csatlakozott hozzá Csontos Szigfríd.
— Nemkülönben — fejezte be Comtesse Eglantine. Csak Jaguár nem nyilatkozott. A kalapját vette:
— Szervuszotok!
Az ajtóban visszafordult:
— Igaz... ma éjjel valamivel később jövök be a szerkesztőségbe!
Erre a kijelentésre hangosan dobogni kezdett a szívem. Alighanem a többieké is. Hátha mégis?
Jaguár gunyos mosollyal nézett vég rájunkt:
— Ma este Általános bácsinál vacsorázok!

NAPRÓL — NAPRA

A hajók, amelyek nem érkeznek meg

A Kneszet pénzügyi bizottságában nemrégiben valaki felvetette a kérdést, hogy a kormány miért nyújt nagy összegű kölcsönöket és támogatást a Meridor-Rekanáti

Öt évvel Dr. Fisch József a Mákábea hajdani elnökének halálá után

Dr. Fisch József rózsáhegyi születésű volt. E város zsidóságának nagy része asszimilált. Szigoruan ortodox életmódot talán csak Dr. Fisch József élt ebben a városban. Középiszkolai tanulmányait magánúton végezte. Egy évet a rózsáhegyi piarista gimnáziumban végzett, s járt híres jesivákba is, mint például a jóné-vü hunfalviba.

A rózsáhegyi gimnázium szelmele nagyon is katolikus volt. Fisch József osztályfőnökének „Magas” volt a neve, s ez azt is jelentette, hogy magasabb nivóju tériítési módszert próbált alkalmazni. Célja volt az is, hogy Fisch a zsidóságtól eltértesse, annál inkább, mert nagyszerű tanuló is volt.

Megtudván, hogy Fisch délután két-három órán át tanulmányozta, egyenesen kitüntette őt bizalmával. Nem Fischnek szólította, hanem mindig csak Jósának. Az órák közötti tízpercekben karonfogta „Jósát” és elbeszélgetett vele. Az osztály valósággal irigykedve nézte ezt a meg-

(Folytatjuk)

Mi ujság a filmvilágban?

JOSEPH COTTEN, AZ UTOLSÓ MOHIKÁN

Amikor néha végignézem régi filmjeimet a televízióban, fájdalmasan érzékelem, hogy mennyi játékhatárat követtem el, éppen legújabb filmjeimben, mondja Joseph Cotten, az egykori veterán színészgárda egyik utolsó, még aktív tagja, aki ma is olyan keresett filmszínész, mint évtizedekkel ezelőtt.

A 66 éves Cotten, aki közel harminc évvel ezelőtt kezdett játszani, legutóbb hat hetet töltött Londonban, ahol egy új angol reménytelenül filmben játszott vezető szerepet. Világhírt egyetlen filmmel biztosította, pontosan az elsővel, amely egyben Orson Welles első filmrendezői munkája is volt: az azóta klasszikus alkotásként számontartott „Citizen Kane”-t, amelyet 1940-ben forgattak Amerikában. Addig csak színházban játszott Cotten, aki ezután a siker után, hosszu időn át Welles hűséges munkatársa maradt számos nagyszerű filmben. (Csak nemrégiben vetítették nálunk is a két kiváló színész egyik közös filmjét, a Korda-studióban készült „Harmadik ember”-t, amelyet Sir Carol Reed rendezett.)

Uj filmjében orvosokat alakít, akikre kinos halál vár. Cotten egy kilencetags orvosi konziliumban vesz részt, amelynek célja, hogy megmentsék egy fiatal asszony életét. Az orvosok műtétet hajtanak végre, ám nem sikerül és a bántott magát vesztett férj egymás után legyilkolja az orvosokat, akiket felesége haláláért tart bűnösnek. Különösen kegyetlen halálméretet választ ki Cotten számára, mert szerinte ő volt az orvososport leg-

fontosabb tagja. Ezért is hagyja utóljára eme áldozat meggyilkolását — hogy annál inkább kiélvezhesse szenvedését.

— A jól megkomponált rémfilm

mekben élvezet játszani — mondja Cotten szemérmesen mosolyogva, mint aki megbocsátható emberi gyengeségét vallja be bizalmasan. — Az pedig magától értetődő, hogy ezek a szerepek a legnépszerűbbek a közönség szempontjából, miután a feszültségre mindenki teljesen egyformán reagál, korra, nemre és világnézetük különbözőségeire való tekintet nélkül.

Első rémfilmjét 1943-ban forgatta, amikor Hitchcock szerző-

tette „A gyanyá árnyéka” című világhírű filmjének egyik fontos szerepére. Két évvel ezelőtt pedig Bette Davis partnere volt a „Csak csendesen, édes Char-

Cotten, aki általában nem a cím szerepet, hanem a második legfontosabb szerepet játszotta filmjeiben, kezdett világhírű lenni, elismert sztár a szakkörökben és a közönség szemében egyaránt.

Cotten tizenegy évvel ezelőtt nősült meg, fiatal angol színésznőt vett feleségül. A házaspár többnyire Amerikában él. Cotten egykor híres szöke hajkoronája már régen ösbecsavarodott és olvasás közben bizony szemüveg-re szorul. De még mindig egyenes tartása van, még mindig népszerű sztár és még mindig hódító külsejű férfi.

FILMHIREK

Maggie Smith, a kiváló angol színésznő megkezdte új filmjének forgatását. Az Angliában forgatott film, amelynek minden szereplője színházi multtal rendelkezik, ideiglenesen „Az özvegy” címet kapta.

Alan Arkin amerikai filmszínész és rendező 14 éves fia, Adam, filmszerepet kapott. A 20th Century Fox „Egymásnak rendelte őket az ég” című filmjében játszik nagyobb szerepet. „Nagyon helyes, legalább megtanulja miféle szakma a miénk” — mondta a kíváncsiságod új-ságíróknak a fiatal színész apja.

Nelly Kaplan francia rendező megkezdte második filmjének forgatását „Apuka csónakjai” — címmel. Első filmje a nálunk is vetített „Kálózok szeretője” volt. A műfajilag bűnügyi vigjátéknak

Roman Polansky befejezte új filmjét, amely a Machbeth modernizált változata. A rendező,

akinek szépséges felesége, Sharon Tate a Manson-gyilkosság áldozatát esett másfél évvel ezelőtt, a film befejezése után a francia Rivierára utazott pihenni. Polansky visszavonult életét él, villájában csakis szűk baráti körének tagjai tehetnek látogatást.

Ezután éveken keresztül még véletlenül sem kapott szerepet. Viszont volt eladási ügyünk, bur gonyasaláta-gyáros, újságíró, reklámfőnök és még sok más, amire már alig-alig emlékszik. 1930-ban sikerült bejutnia egy new-yorki színházhoz, ahol némi hivatalos teendővel párhuzamosan, közelről tanulmányozza a színház akkori sztárjainak stílusát. Így tanult meg játszani, de még mindig teljesen tapasztalatlan volt, amikor másfél évvel később apró szerepet kapott Broadway egyik produkciójában. „A postás mindig kétszer csendes” előadása örökké emlékezetes maradt számára, mert ennek során találkozott először Orson Welles-szel.

A „Citizen Kane” után Alexander Korda, aki akkor még aktív rendező volt, rábízta a „Lydia” főszerepét. Ezután egy-két követők a filmszerepek, és

GYULÓLT SZERELMEM, NEW YORK

Alain Renais világhírű francia rendező, akinek három nagy filmje „Szerelmem Hiroshima”, „Távol Marienbadban” és „A háború végetért” iskolát teremtett a modern európai filmművészetben, hozzákezdett első amerikai filmjének forgatásához. A film címe „Itt születnek a szörnyetegek”.

Renais több mint egy éven keresztül írta a forgatókönyvet, amelynek asszociatív alapját az amerikai „tömegbűntudat” szerinte legjellegzetesebb tényezője, a comics szolgált. Mint ismeretes, ez a tipikus amerikai képesség válfaj, amely se nem regény, se nem komikus, ahogyan erre nevéből következtethetünk, legalább annyira része az ameri-

Bergman új filmje csalódást okoz?

Lehetetlen, hogy az ember tisztességesen viszonyuljon Ingmar Bergmanhoz. Bergman túlságosan nagy, túlságosan sokat ért el és ezért valamennyien túlságosan sokat követünk tőle. Hu szonöt éves filmkarrierje során legalább két tucat remekműnek számító alkotást hozott létre.

Igy kezdődik az amerikai Time magazin mult heti számában közölt kritika Ingmar Bergman „Az érintés” című sokat publikált filmjéről, amelyet nemrégiben mutatott be New Yorkban. Az alábbiakban kivonatossan közöljük a tekintélyes lap kritikáját.

„Az érintés” — írja a Time kritikusa. — Bergman első angolnyelvű filmje és nem tartozik a svéd rendező legnagyobb alkotásai közé. A film pszichológiai kamara-dráma egy szerelmi afférről és az azt követő családi krízisről és bizonyos mértékig emlékeztet az 50-es években bemutatott Bergman-filmekre, mint „Lecke a szerelemből”,

zassága szeretetteljes és boldog és a szerelmes kiválasztása jóformán öngyilkos szándékúnak minősíthető belső elkészeredése utal.

Ingmar Bergman és Bibi Andersson nyilatkoznak az amerikai televízióban „Az érintés” bemutatója alkalmából

„Az élet küszöbén”. A cselekmény a középkor felé közeledő házasságonnyúl, Karinról szól, aki 15 évi házasság után, első alkalommal megcsalja férjét. Há-

A szerető, akit Elliott Gould alakít, németországi születésű amerikai archeológus, aki Izraelben nőtt fel és aki nagyon sokat tud a régmultról, de jőformán semmit önmagáról. Gyerekes és brutális, önkényes és hisztérikus egyszerre és Karinra meg féltelműden, de mégis hízlelően hat ez a szerelem. Bergman kihangsúlyozza a változást, ami végbemeget a két emberben a szerelem hatására, majd a szerelmek elválnak és Karin kétségbeesetten követi az archeológust Londonba, ahol találkozik David ismeretlen betegségben szenvedő békával.

Elliott Gould, a leendő apa

Az elmúlt héten szenzációs hír jelent meg több amerikai filmlapban: Jennifer Bogart, aki Gould állandó kísérője volt, az elmúlt fél évben, áldott állapotban van. Újságírók kérdéseire válaszolva, — Gould kijelentette:

— Igaz, hogy Jennifer már a negyedik hónapban van, és igaz, hogy én vagyok a leendő gyermek apja. De nem házasságunk össze, mert egyikünk sem hisz a házasság intézményének jövőjében.

Jennifer, aki ritkán mutatkozik a nyilvánosság előtt, nemrégiben mult husz éves.

A FRANCIA TERRORISTÁK BUNPERE

(Folytatás a 3. oldalról)

Márhíval lefolyt találkozás végén az arab

átadta Nadjának Tel Aviv, Jeruzsálem és Beér Seva térképeit, majd megbizta, hogy vegyen egy izraeli útmutató könyvet, amelyből megismerheti az izraeli szokásokat is. Vasuti, valamint legi menetrendről is gondoskodott, majd társnővel együtt elcsajfították a robbantás „tudományát”.

Április első napjaiban Máhdi 450 dollárt adott át Nadjának, hogy a pénzből repülőjegyet vásároljon Brüsszeltől Tel Avivig. A terv szerint április 10-től 20-ig kellett volna Izraelben tartózkodnia oly módon, hogy a robbantásokat az utolsó nap hajtsa végre.

A tanuallomás következő részében Nadja Bardali elmondja, hogy a terv szerint a Hilton, a Sheraton és a Dán szállók egyikeben telefonértesítést kellett volna kapnia valakitől. Közölték vele, hogy a telefonáló személy öreg és ha esetleg elfelejt telefonálni, úgy neki kell felhívnia a Commodore szállodát, majd telefonon találkozáz rendezni a California kávéház mellett, a Frishman és Dizengoff utcák sarkán.

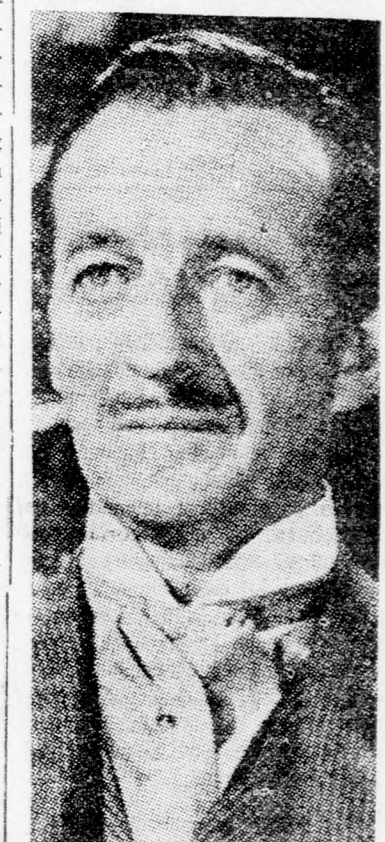
Az ismertetőjél a Le Monde című lap csütörtökön nyomtatott pénteki száma kellett volna legyen.

vedő béna nővérel. A találkozára Karin csak egyféleképpen reagálhat: úgy érzi, hogy a sors jelt adott és visszatér Svédországba, hogy megszüljék gyermekét, akiről maga sem tudja férj-jéc-e, vagy szerelmes-e?

Bergman, aki nagyon jól tud angolul, kényelmetlenül érzi magát az angol nyelvvel és a szavak időnként elviselhetetlenül fel-fúvódnak és szimpadiasnak tűnnek. Gould, bár nagy általánosságban jól alakítja szerepét, üres csengéssel mondja a szöveget. Ezzel ellentétben, Bibi Andersson számára minden lehetőséget meg adott a forgatókönyv és a kiváló színésznő változatos gazdagsággal formálja meg a szerepet, de a film egyetlen igazán szeretetreméltó tényezője, Max von Sydow, a megcsalt férj szerepében, fejezi be kritikáját a Time magazin.

A csalódott hangú kritika ellenére is feltételezhető, hogy a Bergman rajongók milliói világszerte (és Izraelben is) feszült érdeklődéssel várják „Az érintés” bemutatóját. Mert általában egy gyenge Bergman még mindig sokkal jobb, mint egy nagyon jó hollywoodi.

David Niven is minden évben a Rivierán üdül, mint a hollywoodiak közül annyian mások. De idén félbe kellett szakítania a pihenést. Szívesen tette: fia telefonált New Yorkból és érte-

sította, hogy megszületett az első kislány-unoka. Niven azonban hazarepült, hogy személyesen mutakozzék be az újdonsült családtagnak. Az ifjabb Niven egyébként sikeres bankember Amerikában.

A HÉT FILMJEIRŐL

FISCHEKE HÁBORUBA

MEGY („Fischke bómilitári”) — Tel-Aviv, Moqrabi-mozi. Na igen, mit lehet egy ilyen filmről írni? Tulajdonképpen sok mindent, — csak nem nagyon éri meg a fáradságot. Michael Svili, az önmagát producernek és forgatókönyvíróknak tartó üzletember, miután elég szépen keresett állítólag az „Ariana” nevezetű filmkatasztrófával, röpké néhány hónap leforgása alatt piacra dobta ezt a filmet, amely valószínűleg annak igazolására készült, hogy nemcsak ötlet, tehetség, intelligencia és színészkészség nélkül lehet filmet forgatni, hanem jóformán kamera nélkül is. Na igen, fényképezőgépet éppen használt George Ovadia rendező (Kicsoda lehet, vajon?) Viszont nem sokat. Pontosabban egyet, és az is kézi kamera, olyasmí, amivel lelkes amatőrök készítenek kisfilmeket családokról — csak 35 milliméteres.

Fischke, az esetlen jesiva-bocher belesodródik a katonai életbe, néhány „kedves” hőstettet hajt végre ellenséges területen és gondoskodik a többi bocher bevételéről is. Közben halomra gyilkolnak néhány arab egységet a Fatach parancsnokot sem kímélve, megszabadítanak egy rab-ságban sanylódsz zsidó énekesnőt és elcsattan egy-két puzsi is, csak annyi, amennyi azért lehetővé teszi, hogy gyerekek is megtekint-sék a filmet.

Egyébként ezek a nyolc-tíz éves nézők tekinthetők a film legpozitívabb jelenségének. Angyalí szabrénk lelkét nem kell félténi az effajta filmek mérgező hatásáról. A gyerekek hangosan határozhatnak a vetítés egész idején: néha a cselekményen nevetnek, néha a filmen. Ki gondolta volna, hogy a fagyaltot szopogató nebulók ilyen fejlett kritikai érzékekkel rendelkeznek?

(enos)

MEGHALNI A SZERELMERT (Tel Aviv, Gordon mozi). Andie Cayatte elsőrendű drámá-

ja, amely egy tiltott szerelem keretében itélkezik az elfogult és kicsinyes társadalom felett, túlságosan nehéz a chamzinos évadban, de megéri a fáradságot. Annie Girardot a főszerepben.

SHIRLEY TEMPLE FESZTIVÁL (Tel Aviv, Orion mozi). Miközben a moziban tovább vetítik a „The Baby Maker” című igen sikeres filmet, délutánonként alkalmuk nyílik az öregeknek az emlékezésre és a fiataloknak az ismerkedésre a harmincas évek legnagyobb gyereksztárjával, a jelenleg politikai karrierre aspiráló Shirley Temple-lel. Bábajos.

VETKÖZÉS. (Tel Aviv, Peer mozi). Milos Forman cseh rendező első amerikai filmje joggal számíthat az amerikai filmgyártás büszkeségének. A gyerekes felnöttek és a túlságosan felnött kamaszok világot csodálatos érzékenységgel világítja meg a rendező, aki egyike az utolsó humanistáknak, azoknak, akik még szeretni képesek az embereket és az emberiséget.

KATONA KEKBEN. (Tel Aviv, Tel-Aviv mozi és Haifa, Amfiteátrum). — Kegyetlen, brutális szélesvásznú színes film, amelybe az amerikai indiánok legyilkolása félreérthetetlenül a vietnami atrocitásokra céloz. Peter Strauss és Candice Bergen a főszerepben. Candice Bergen életének eddigi legjobb alakítása.

A BAGOLY ÉS A KISCICA. (Haifa, Amami mozi). — Barbra Streisand és George Segal burleszkje, amelyben a legfrissebb amerikai Diva bebizonyítja, hogy karakter-zserepeket is tud játszani. Údító.

JANE FONDA

tet tartott a szcenárium jóváhagyása végett és a tanácskozás befejeztével Jane kijelentette, — hogy vakon bízik testvére rendezői képességeiben.

